

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 34/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Laurou Bíróovou, advokátkou, Klincová 37/B, Bratislava, proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Obdo/60/2021 z 13. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

II.

Skutkové východiská

2. V spore vedenom na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sa sťažovateľka domáhala od spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), vrátenia sumy 1 000 000 eur s príslušenstvom, ktorú žalovaná čerpala z bankovej záruky v zmysle zmluvy o vystavení bankovej záruky č. [REDAKOVANÉ] zriadenej sťažovateľkou v [REDAKOVANÉ], so sídlom v Českej republike 15. septembra 2011 pre účely zabezpečenia záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o dielo č. [REDAKOVANÉ] z 30. júna 2011. Okresný súd rozsudkom č. k. 25Cb/245/2015-427 z 25. apríla 2019 žalobu sťažovateľky ako nedôvodnú zamietol. Na odvolanie sťažovateľky Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom

č. k. 3Cob/223/2019-483 z 5. augusta 2020 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania.

3. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnila ustanovením § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), argumentujúc nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu, ktorý na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie (§ 385 ods. 1 CSP). Dovolanie sťažovateľky najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 447 písm. e) CSP z dôvodu nesplnenia podmienok na jeho prejednanie, keďže dovolateľ nie je zastúpený advokátom, resp. nekoná za neho osoba s právnickým vzdelaním druhého stupňa, pričom nejde ani o prípad podľa § 429 ods. 2 písm. c) CSP. Najvyšší súd uviedol, že sťažovateľka pri podaní dovolania konala prostredníctvom konateľa, preto dovolací súd 6. mája 2021 vec vrátil súdu prvej inštancie, ktorý výzvou zo 7. mája 2021 vyzval dovolateľa, aby v lehote 10 dní doložil do spisu plnú moc udelenú advokátovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní. Okresný súd v predkladacej správe zdôraznil, že dovolateľa nevyzýval na opravu väd dovolania podľa § 436 ods. 1 CSP, keďže o povinnosti podľa § 429 CSP bol riadne poučený v dovolacom konaní. Sťažovateľka následne predložila plnú moc udelenú advokátovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] pobočka [REDAKOVANÉ] Česká republika. Dovolací súd šetrením v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (ďalej len „komora“) zistil, že menovaný advokát, nie je zapísaný v zozname euroadvokátov (usadených), zahraničných advokátov a ani medzinárodných advokátov, dovolateľ zároveň v dovolacom konaní nie je zastúpený ani spolupracujúcim advokátom pre prípady hosťujúceho euroadvokáta, pričom v tomto konaní musí byť strana zastúpená len advokátom (§ 429 CSP v spojení s § 32 „*zákona o advokácii*“). Súd prvej inštancie dovolateľa poučil o následkoch nepreukázania zastúpenia s tým, že dovolanie bude odmietnuté. Dovolací súd dodal, že v konaní pred súdom prvej inštancie aj v dovolacom konaní bola sťažovateľka zastúpená advokátkou zapísanou v zozname advokátov vedenom komorou, teda jej muselo byť známe, že v konaní pred súdmi Slovenskej republiky je možné sa dať zastúpiť advokátom zapísaným v zozname advokátov vedeného komorou, prípadne advokátom podľa § 30 a nasl. „*zákona o advokácii*“.

III.

Argumentácia sťažovateľky

4. Najvyšší súd sa v prejednávanej veci dopustil nesprávneho procesného postupu, ktorým boli sťažovateľke obmedzené jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Sťažovateľka doložila do spisu plnú moc udelenú advokátovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] ktorý nie je zapísaný v zozname euroadvokátov (usadených), zahraničných advokátov a ani medzinárodných advokátov. Súd prvej inštancie ani najvyšší súd „*advokáta nepoučil o následkoch nepreukázania riadneho zastúpenia s tým, že dovolanie bude odmietnuté*“.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

6. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania.

7. Podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

8. Nevyhnutnou podmienkou dovolacieho konania podľa § 429 CSP je, že dovolanie, resp. iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom a zároveň dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Predmetné podmienky musia byť splnené kumulatívne. Súd musí považovať za preukázané, že podmienka povinného zastúpenia advokátom bola splnená. Dovolateľ je teda povinný predložiť súdu plnú moc, z ktorej vyplýva jeho oprávnenie zastupovať dovolateľa v dovolacom konaní. Pri prvej z dvoch kumulatívne formulovaných podmienok je nesporným, že musí byť preukázaná už pri podaní dovolania, čo je dané jej povahou (spísanie dovolania advokátom, k tomu aj IV. ÚS 489/2018 publikované v ZNaU pod č. 79/2018).

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tvrdí, že súd prvej inštancie ani najvyšší súd ju nepoučili o následkoch nepreukázania riadneho zastúpenia, ktorým je odmietnutie dovolania. Z rozsudku krajského súdu č. k. 3Cob/223/2019-483 z 5. augusta 2020, ktorý je verejne dostupný na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ústavný súd zistil, že tento obsahuje poučenie o povinnostiach vyplývajúcich z § 429 ods. 1 CSP. Tomuto zisteniu korešponduje aj predkladacia správa najvyššiemu súdu, v ktorej okresný súd zdôraznil, že dovolateľa nevyzýval na opravu väd dovolania podľa § 436 ods. 1 CSP, keďže o povinnosti byť zastúpený v dovolacom konaní advokátom bol riadne poučený v odvolacom konaní.

10. Pokiaľ teda sťažovateľka namietala nesprávny procesný postup najvyššieho súdu, ktorý ju nepoučil o následkoch nepreukázania riadneho zastúpenia, takejto námietke nemožno priznať úspech. Najvyššiemu súdu totiž takáto povinnosť z ustanovení CSP nevyplýva a súdu prvej inštancie len v tom prípade, ak dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, k čomu v okolnostiach prípadu sťažovateľky nedošlo. Vo vzťahu k procesnému postupu najvyššieho súdu po predložení dovolania sťažovateľky ústavný súd uvádza, že vrátenie spisu súdu prvej inštancie pre účely výzvy dovolateľovi na predloženie plnej moci bolo nadbytočným úkonom, keďže z okolností prípadu vyplýva, že sťažovateľka už pri podaní dovolania nepreukázala splnenie prvej kumulatívnej podmienky, ktorou je spísanie dovolania advokátom, keď pri podaní dovolania konala prostredníctvom štatutárneho orgánu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/190/2019, sp. zn. 3Obdo/35/2018). Postup najvyššieho súdu, ktorý napadnutým rozhodnutím dovolanie sťažovateľky odmietol pre nesplnenie podmienky podľa § 429 CSP, tak vo výsledku nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky.

11. V zmysle ustálenej súdnej praxe ústavného súdu uplatňovanie zákona v súdnom konaní a postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi konania) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv a slobôd (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

12. Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že argumentácia sťažovateľky je nenáležitá, keď tvrdí, že súdy „advokáta“ nepoučili o následkoch nepreukázania zastúpenia. Súd poskytuje stranám poučenia

o ich procesných právach a povinnostiach (§ 160 ods. 1 CSP), pričom súd poučovaciu povinnosť nemá, ak je strana zastúpená advokátom (§ 160 ods. 3 CSP).

13. Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnené námietky sú zjavne neopodstatnené, preto ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. januára 2023

Robert Šorl
predseda senátu